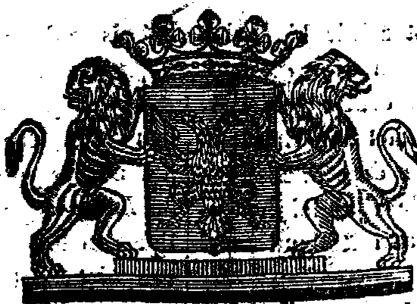
A°. 1838. N°. 103.

ARNHEMSCHE  COURANT.

Donderdag den 30 Augustus.

TURKIJE.

Konstantinopel, 29 *Julij*. Eergisteren heeft een hevige orkaan onze hoofdstad bezocht. Woedender nog stormde het op zee. Bijna 1000 kleine vaartuigen, als kajiken, enz. zijn geheel vernield; verscheidene groote schepen leden ook aanzienlijke schade. De pest heeft zich te Widdin en Brussa alsmede hier en daar in onze hoofdstad vertoond.

DUITSCHLAND.

In het Hannoversche regeringsblad vindt men den volgenden brief uit Frankfort, gedagteekend 21 Augustus: Gedurende de laatste dagen poogt inzonderheid de beursspeculatie geruchten in omloop te brengen, volgens welke de Londensche conferentie nogmaals de Hollandsch-Belgische zaak zou laten liggen. Men mag evenwel opmerken, dat er hier gegronde reden bestaat om te beweren, dat, zoodra de conferentie hare protocollen weder gaat openen, zij alsdan niet onverrigter zake scheiden zal. Er bestaan ook hooge staatkundige drangredenen, welke de groote mogendheden moeten aansporen, om het geschil tusschen Holland en België tot eene definitieve beslechting te brengen. Als men ook veelzijdig meent, dat Frankrijk bij de bepaling der politieke betrekkingen van België minder belang heeft dan de overige groote mogendheden, zoo dwaalt men zeer. Het is juist Frankrijk, hetwelk van de democratische bewegingen in België voor zijne rust het meest te vreezen heeft. Het voortdurende *status quo* zou, wel is waar, eene mogelijke uitbarsting in België voor het oogenblik kunnen verhinderen, doch de gemoederen blijven gespannen, en daar toch de twist tusschen Holland en België eens eindigen moet, zoo bestaat er geene reden, waarom het thans niet zou geschieden, nadat alle voorbereidingen getroffen en de voorloopige onderhandeling levendig aan den gang zijn.

PRUISSEN.

Coblenz, 24 *Augustus*. *Alexander Dumas*, een der sterren van de nieuwe Fransche school, is met zijne beminnelijke vrouw gisteren hier aangekomen, om de merkwaardigheden en schoonheden onzer stad en omstreken meer van nabij te leeren kennen. Hij heeft het voornemen, eene dichterlijke schildering zijner Rijn-reis uit te geven. Te Frankfort zou hij *Eugène Sue* ontmoeten; dan zullen zij gezamenlijk een buitenverblijf huren, om gemeenschappelijk hunnen letterkundigen arbeid te voleinden.

ITALIE.

Florence, 15 *Augustus*. Volgens eene geloofwaardige opgave bedroeg de bevolking van het groothertogdom Toscane, in 1836, 1,436,758 zielen; terwijl de telling in 1737 er slechts 890,600 gaf. Bij de laatste telling beliep het getal wereld-geestelijken 8757, dat der monniken 2,540, dat der nonnen 3,907. Niet-catholieken 10,396 waaronder 6,480 joden. Volgens een tienjarig overslag staan de geboorten van de geheele bevolking als 1 tot 24; de sterfgevallen in het laatste tienjarig tijdvak 1 tot 35. Het getal vondelingen bedraagt jaarlijks 2,593.

Napels, 12 *Augustus*. Het regeringsblad behelst een koninklijk besluit, waarin strenge bepalingen tegen het duël voorkomen. Wie zijne tegenpartij doodt of zoodanig wondt, dat hij binnen de 40 dagen sterft, beloopt de doodstraf.

ENGELAND.

Londen, 25 *Augustus*. De hier ontvangene bijzondere brieven uit Konstantinopel, van den 1sten dezer, bevestigen *niet* de deze dagen over Frankrijk hier aangebragte tijding van het prijsverklaren van een Engelsch schip, *the Cruiser*, door de Russische scheepsmagt in de Zwarte-zee. — Daarentegen bevestigen die brieven het berigt, dat de Britsche gezant aan het hof van den schach van Perzië, de heer *M'Neill*, zijne betrekkingen met den schach heeft afgebroken en uit het kamp van Herat naar Tabreez vertrokken is. Dit is gebeurd in de eerste dagen van Junij. Voor zijn vertrek van Herat heeft de gezant den kolonel *Todd* over land naar Indië gezonden, ten einde aldaar het bewind van den staat van zaken te onderrigten. Aan de Britsche diplomatieke agenten te Tabreez en Teheran heeft de gezant mede dergelijk berigt doen toekomen, en hen verwittigd, dat hun vertrek uit Perzië welligt noodig zou kunnen worden, maar dat hij het niet noodzakelijk achtte, dat de Britsche onderdanen het land verlieten, vermits tusschen hem en den schach niets vijandigs was voorgevallen. — De tijding van de aankomst eener aanzienlijke Engelsche krijgsmagt in de Perzische-golf, en het gerucht, dat deze krijgsmagt eerlang nog versterkt zou worden, en dat alzoo het bewind in staat zou wezen, om de Engelsche belangen in die streken krachtig te doen gelden, had aan de belanghebbende kooplieden veel genoegen gegeven.

— De berigten van de Kaap de Goede-Hoop, van 21 Junij, houden in, dat de van Port-Natal tegen de Kaffers opgetrokkene krijgsmagt door de uitgewekene boeren wel is waar verslagen was, maar dat de te Port-Natal achtergeblevenen zich in veiligheid achteden, en er zouden blijven.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 *Augustus*. De *Moniteur* vermeldt heden, dat de Koning de gelukkige bevalling der hertogin *van Orleans* door weldadige giften heeft willen kenmerken. Aan de bureaux van weldadigheid der 12 arrondissementen van de hoofdstad heeft hij 25,000 fr. gezonden; voorts 25,000 fr. voor weldadige einden aan den aartsbisschop van Parijs; dezelfde som voor de invaliden in het Seine-departement, te Versailles en St. Cloud, en 8000 fr. voor beurzen ten behoeve van militaire kinderen. De hertog *van Orleans* heeft, even als tijdens zijn huwelijk, nogmaals 150,000 fr. voor beurzen bij de militaire school van St. Cyr, ten behoeve van onderofficieren in het leger, gegeven, en nog andere giften gedaan. Ook door de hertogin *van Orleans* zijn aanzienlijke giften tot weldadige einden gegeven.

De organen der onderscheidene partijen beoordeelen deze gebeurtenis elk naar zijne wijze. De bladen der bewindslieden beschouwen de geboorte van eenen kleinzoon des konings en van eenen zoon van deszelfs onmiddellijken opvolger als eenen nieuwen waarborg van de duurzaamheid der thans regerende dynastie. — De tegenstanders der thans bestaande orde van zaken vermeenen, dat de geboorte van den koning *van Rome* en de geboorte van den hertog *van Bordeaux* overtuigend hebben bewezen, hoe weinig, in den tijd, dien men thans beleeft, de geboorte van eenen vermoedelijken erfgenaam van de Kroon tot de duurzaamheid der regering van het geslacht, waaruit hij gesproten is, kan medewerken; en de groote menigte schijnt er even zoo over te denken.

— De blokkade van de Mexicaansche havens heeft reeds aanleiding gegeven tot eene gebeurtenis, welke moeijelijkheden met het bestuur van Noord-Amerika kan te weeg brengen. Een Fransche kruiser heeft zich meester gemaakt van een Amerikaanschen koopvaarder, die, zoo men beweert, te kwader trouw, de blokkade had trachten te ontduiken; — heeft de lading enz. doen verzegelen; — een prijsmeester op den bodem geplaatst, en het schip naar Nieuw-Orleans gezonden, om aldaar, vooreerst en tot nadere beslissing, in beslag te worden gehouden. — De Americanen, die op het schip waren gebleven, hebben, op den togt naar Nieuw-Orleans, den prijsmeester en zijne manschap overweldigd; dezelve op hunne beurt gevangen gezet, en bij hunne komst te Nieuw-Orleans de zaak aan den havenmeester geopenbaard, welke geene de minste zwarigheid heeft gemaakt, om de Fransche zegels te verbreken en schip en lading weder in het bezit der Amerikanen te stellen. Het gedrag van den havenmeester schijnt in Nieuw-Orleans geene afkeuring te hebben gebaard. Hier te lande is men er echter zeer verbolgen over, en, zoo verzekerd wordt, zal Frankrijk eene schitterende voldoening eischen.

— Volgens een onzer nieuwsbladen is de onlangs aangewende poging, om eene geldleening voor Spanje te sluiten, mislukt, omdat het bewind van Madrid steeds verklaart, dat allereerst de burgeroorlog moet worden gefnuikt, en dat men daarna 'er aan denken kan, om het lot der buitenlandsche Spaansche schuldeischers te verbeteren.

De brieven uit Madrid van den 18den melden, dat er weder nieuwe [illegible] aan den generaal *Espartero* zijn aangebragt, zoowel aan de koninginne-regentes, als aan den presiderenden minister, en dat het gerucht wilde, dat de genoemde bevelhebber niet meer zoude aanhouden op het onmiddellijk ontslag van eenen of meer der tegenwoordige ministers.

— Uit Toulon wordt gemeld, dat de bewoners van een paar dorpen, in de nabijheid dier plaats, van tijd tot tijd, ter zake van verschil in staatkundige gevoelens, elkander uitdagen, en dat daaruit ernstige vechtpartijen ontstaan. Sommigen houden het met koning *Karel*; anderen met koning *Filips*. Daar er onlangs verscheidene personen ernstig bij gewond zijn, heeft men eenige der aanvoerders in verzekerde bewaring gesteld.

— In het westen van Frankrijk schijnt de oogst zeer naar wensch uit te vallen. In het zuiden daarentegen beklaagt men zich over de langdurige droogte.

NEDERLANDEN.

's Gravenhage, 26 *Augustus*. Het Belgische dagblad *l'Emancipation* is door zijnen correspondent onderrigt, dat de Londensche conferentie niet gezind is, om in de territoriale verdeeling eenige ve[illegible] maar dat België daarentegen, wat de finantiële k[illegible] verdedigers heeft in Engeland en Frankrijk, en [illegible]

den op dit punt zich niet vijandig gezind toonen. Dat zelfde blad vleit zich, dat men zich, bij het hervatten der onderhandelingen over dit laatste punt, met Holland zal kunnen verstaan, om, tegen eenige geldelijke opofferingen, van hetzelve den afstand te verkrijgen van het aan dat land toegewezen grondgebied op de grenzen van België, daar deze landstreek toch weinig voordeel, en daarentegen, uit hoofde van de vijandelijke gezindheid der ingezetenen, voortdurend groote bezwaren aan Holland moet opleveren.

— De heer *P. Huidecoper* heeft, naar men verneemt, voor zijne benoeming tot lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, bedankt; de provinciale staten van Holland zullen dierhalve eerlang weder vergaderen, ten einde in deze vacature te voorzien.

's Gravenhage, 27 *Augustus*. De heer *Fabricius*, gewezen raad van legatie van Nederland bij het Fransche hof, die, gedurende de afwezigheid van den heer *R. Fagel*, envoyé-extraordinaris en minister plenipotentiaris van Nederland in Frankrijk, de zaken van het gezantschap aldaar had waargenomen, is hier aangekomen.

Arnhem, 27 *Augustus*. De rector der latijnsche scholen, *E. Waardenburg*, maakt bij deze bekend, dat de nieuwe cursus op Woensdag den [illegible] neemt; waarom zij, die hunne kinderen aan het onderwijs willen laten deel nemen, verzocht worden, voor dien tijd den rector daarvan kennis te geven.

Mengelwerk.

De Nederlandsche Lupercalia.

De Luperci, te Rome, waren priesters van Pan, en patricische jongelingen. In de maand Februarij moesten zij een feest vieren, hetwelk men *Lupercalia* heette, en als eene zuivering der stad beschouwde. Bijna naakt en met de huid van eenig dier omgord, liepen zij door de stad en sloegen degenen, die zij ontmoetten, met zweepen van geitenleder op den rug.

Of die zuivering der stad als eene zedelijke of slechts als eene materiële zuivering, — eene algemeene uitklopping der burgers, — beschouwd werd, dit durven wij niet beslissen; in alle geval pleit het voor de reinheid, zedelijke of ligchamelijke, der inwoners van Rome, dat zij slechts eenmaal in het jaar behoefden te worden gezuiverd.

In Nederland schijnt die zuivering tweemaal 'sjaars noodig geoordeeld; den 24sten Augustus, verjaardag des konings, en den 5den December, des avonds, voorafgaande den plegtigen 6den December, verjaardag van St. NICOLAAS en van den prins VAN ORANJE.

Ook moet men helaas denken, dat de onzuiverheid als veel [illegible]kankerder in Nederland beschouwd wordt; want terwijl een zweepje van geitenleder te Rome voldoende was, bezigt men in Nederland vuur.

Niet zoo zeer de patricische, als wel de zeer plebeïsche jeugd, loopt dan langs de straten met rollen van dik papier, opgevuld met kruid en andere brandstoffen, technisch *slangetjes*, *zwermers*, *voetzoekers* genaamd, welke zij de voorbijgangers in het gezigt houden, in den hals afsteken of van verre op het lijf werpen; terwijl anderen ook op de straat, of wel uit hunne deuren en vensters, pistolen en geweren afschieten.

De Romeinsche *Lupercalia* waren waarschijnlijk minder gevaarlijk; want nademaal de zweepen slechts van dunne geitenriemen gemaakt waren, en de slagen zich bij den rug bepalen moesten, hoorde men nooit van uitgebrande oogen, van wonden, door het springen der oude pistolen en geweren aan voorbijgangers of omstanders toegebragt, van kwetsuren door harde proppen, en van treurige, soms doodelijke gevolgen (1) door den schrik aan vrouwen veroorzaakt.

Buitendien waren de *Lupercalia* te Rome wettig ingesteld; iedereen moest zich dus aan de zweepslagen onderwerpen; met de Nederlandsche *Lupercalia* is dit het geval niet, zij zijn nooit door eene wet erkend; niemand is gevolgelijk verpligt zich het uitbranden zijner oogen, het schrikaanjagen zijner vrouw, noch zelfs het verbranden zijner kleeding te laten welgevallen. Wanneer hij dus goedvond gebruik te maken van het regt van zelfverdediging, en zich tegen de vuuraanvallen met zijnen stok of anderzins verweerde, en in den strijd den een of anderen moedwilligen soms nedervelde, zouden de regtbanken zich bezwaarlijk geroepen vinden, hem als den schuldige te bestraffen.

[illegible] verderfelijk voorbeeld zou het daarbij zijn, dat de burger zich zelven [illegible] beschermen moest.

Zeer ten [illegible] Nederlandsche *Lupercalia* te wijten [illegible] waar, dat men de policie hoogst zelden [illegible] zien sturen [illegible]

(1) Een geneesheer verhaalde ons onlangs, dat, bij een der laatste feesten, eene jonge vrouw zoodanig verschrikt werd door het haar van rondom toegeworpen vuur, dat zij, in stede van twee maanden later eene gelukkige moeder te worden, eenige dagen na het feest ten grave gedragen werd.

Maar wat deed zij ook op straat? zullen de voorstanders der verjaarfeesten vragen. — Zij had eenen vader, die op het sterven lag, en geene koets om er heen te rijden; het was maar eene brave vrouw, haar man had nooit een kruimel van het budget gekregen.

het is ook waar, dat de ambtenaren der policie voorschriften en bevelen krijgen van de *hooge regering*, welke zij naarkomen moeten.

De *Lupercalia* tegen te gaan, zonder bepaalde bevelen daartoe te hebben, zou der policie waarschijnlijk even euvel afgenomen worden, als het niet tegengaan der vereeniging van meer dan 20 afgescheidenen. Indien de *hooge regering* de *Lupercalia* verhinderen wilde, zou zij waarschijnlijk daartoe dezelfde of althans soortgelijke maatregelen, (want wij gelooven niet, dat er charges van dragonders toe noodig zijn zouden) te baat nemen. En nimmer hoorde men van de afzetting van eenen ambtenaar der policie, omdat de openlijke viering der *Lupercalia* in eene onzer steden niet was belet.

Wij meenen derhalve de Nederlandsche *Lupercalia* aan onze regering te moeten wijten; hetzij dezelve de zuivering der ingezetenen door middel van vuur, uit *welbegrepene vaderlijkheid*, meent te moeten toelaten, hetzij zij oordeele, dat de Romeinen de zweepslagen toereikende mogten achten voor de viering van het feest van eene hunner godheden; zij het vuur doelmatiger achtte voor de viering der verjaardagen des konings, des prinses VAN ORANJE of des heiligen NICOLAAS; want ter eere van wien de 5den December-avond eigenlijk gevierd wordt, is ons onbekend.

Viering der Feestdagen.

(*Ingezonden*).

Opmerkelijk is het, dat terwijl in Frankrijk het hof van cassatie verstaat, dat de wet van 18 November 1814, betrekkelijk het vieren van feestdagen, door de afkondiging van het charter van 1830 niet krachteloos geworden is, men hier begint te twijfelen, *of de wet van 1 Maart 1815, houdende voorschriften ter viering der dagen, aan de openbare christelijke godsdienst gewijd*, van welke men sedert meer dan twintig jaren niets gehoord heeft, door de grondwet wel afgeschaft zoude wezen.

Dan een arrest van het hof van cassatie heeft hier geen kracht. Het charter van Frankrijk is niet de grondwet der Nederlanden. De Nederlandsche regter kent geene zoogenaamde redenen van staat, maar houdt zich aan de beginselen en voorschriften van de grondwet.

En wanneer men dan den tijd in aanmerking neemt, wanneer de onderhavige wet gegeven is, moet alle twijfel ten dezen verdwijnen.

De dagteekening toch van 1 Maart 1815 toont aan, dat zij gemaakt is onder eene grondwet, waarbij de christelijke hervormde godsdienst, als de godsdienst van den staat, erkend en bevoorregt was.

Artikel 133 van die grondwet zegt: de *christelijke hervormde godsdienst is die van den souvereinen vorst*. Bij artikel 136 wordt aan de *christelijke hervormde kerk* bij voortduring verzekerd de voldoening uit 's lands kasse van alle zoodanige traktementen, pensioenen, enz., als voormaals aan derzelver leeraars zijn betaald geworden; terwijl de overige godsdiensten of kerken niet bij namen genoemd, maar alleen onder de algemeene benaming van *de andere gezindheden* in artikel 137 aangeduid worden.

In dien geest van onderscheiding tusschen de christelijke hervormde godsdienst, en de andere gezindheden, is de wet van 1 Maart 1815 ontworpen en vastgesteld.

Het considerans van dezelve rust op de noodzakelijkheid, om, op het voetspoor onzer *godsdienstige voorvaderen*, die daarop steeds den hoogsten prijs stelden, de pligtmatige viering van den dag des Heeren en *andere dagen, der openbare christelijke godsdienst toegewijd*, te verzekeren.

Deze *godsdienstige voorvaderen*, die ons dit voetspoor hebben nagelaten, zijn nu wel geene andere, dan onze godsdienstige hervormde voorvaderen, en de dagen, op welker viering zij den *hoogsten* prijs stelden, zijn dus alleen de feestdagen, welke de hervormde kerk viert.

Artikel 1, 2 en 4, houden dan ook alleen voorschriften tot viering van *zoodanige* godsdienstige feestdagen, als door de kerkgenootschappen van de christelijke godsdienst dezer landen *algemeen* erkend en gevierd worden, en dus van de feestdagen der hervormden, maar niet van die feestdagen, welke de roomsch-catholieke kerk nog daarenboven erkent, en onder welke er zijn, op welker viering de roomsch-catholieke godsdienst den *hoogsten*, ja hoogeren prijs stelt, dan op die van den zondag, of van de algemeene feestdagen.

Ook ziet de bepaling van art. 3. dat, [illegible] de *openbare godsdienstoefening*, [illegible]herbergen zullen gesloten zijn, alleen op de [illegible] der hervormden; waarom dan ook, zoodra [illegible] was, de herbergen weder openstonden, [illegible]commissarissen en agenten van policie naar huis gingen, [illegible] roomsch-catholieke kerken de godsdienst nog geoefend werd.

Dan bij onze tegenwoordige grondwet is die onderscheiding tusschen de christelijke hervormde kerk en andere godsdienstige gezindheden weggenomen. Artikel 133 van de vorige grondwet is vervangen door de bepaling in artikel 190: *De volkomene vrijheid van godsdienstige begrippen wordt aan elk gewaarborgd*, en de bepaling van artikel 136, welke alleen ten behoeve van de christelijke hervormde kerk en derzelver leeraars strekte, is bij deze grondwet algemeen gemaakt, en luidt thans in artikel 194: »De traktementen, pensioenen, en andere inkomsten, van welken aard ook,

thans door de onderscheidene godsdienstige gezindheden of derzelver leeraars genoten wordende, blijven aan dezelve gezindheden verzekerd."

De christelijke hervormde godsdienst wordt evenmin als eene andere godsdienst in de grondwet bij name genoemd. Zij is niet meer de godsdienst van den staat. De koning is, ten aanzien van godsdienstige begrippen, nu zoo vrij als elk ingezeten; de eene bestaande godsdienst geniet geene meerdere voorregten dan de andere; alle godsdienstige gezindheden zijn ten deze volkomen gelijk.

De roomsch-catholieke geestelijken in België mogen om die godsdienstige vrijheid en gelijkheid de grondwet verworpen hebben; de heer GROEN VAN PRINSTERER moge (in zijne beschouwing van staats- en volkeren-regt) die beginselen afkeuren, en in bedenking geven, »of niet, *door den staat los te scheuren van de christelijke kerk*, vrijheid en verdraagzaamheid juist dat gene, waarop onze eeuw zich beroemt, in gevaar zijn gebragt."

Doch te regt zeggen de stellers van de grondwet in hun rapport aan den koning: »De grondwet moest de verzekering geven, dat nooit eenige gezindheid eene andere in de beoefening van hare eeredienst storen kon, door stellig te verklaren, dat de staatswet aan allen gelijke bescherming verleent."

Met deze grondwet kan dus geene wet bestaan, welke op het beginsel van eene godsdienst van den staat, van eene bevoorregte kerk, of van ongelijke bescherming van godsdienstige gezindheden gegrond is

Door de aanneming en invoering der grondwet is alzoo de wet van Maart 1815 van regtswege afgeschaft, even als het decreet van den voormaligen Franschen keizer, van den 17den Maart 1808, rakende de joden, na het tijdstip van de aanneming en invoering der grondwet opgehouden heeft voor dit rijk van eenige verbindende kracht te zijn, blijkens de kabinets-order van Z. M., van 3 October 1815, aangehaald in de aanschrijving van Z. Exc. den heer minister van justitie, van den 7den dito. (Bijvoegsel tot het *Staatsblad*, I deel, III stuk, 1815, pag. 1700).

Van hier dan ook, dat de wetgever, om geene bij de grondwet afgeschafte onderscheiding in het beschermen der feestdagen van de verschillende godsdienstige gezindheden te maken, bij het wetboek van koophandel en het wetboek van burgerlijke regtsvordering niet verboden heeft, om op feestdagen protesten van wissels, en geregtelijke exploicten te doen; maar alleen den Zondag, als door het grootste gedeelte der natie gevierd, en door den jood tot uitspanning genomen wordende, tot den dag gesteld heeft, waarop niemand door zoodanige protesten of exploicten mag bekommerd worden.

Aan de Redactie der Arnhemsche Courant.

Met zeer veel genoegen las ik uw artikel over *stelselmatige oppositie*. Ik ben het volkomen met u eens, dat de meesten dergenen, die deze uitdrukking bezigen, dezelve niet begrijpen. Intusschen is het mij toch ook voorgekomen, dat ook zij, die er eene bepaalde beteekenis aan hechten, uwe stelselmatige oppositie in een' anderen zin opnemen, dan gij beweert dat zij opgenomen moet worden. Men laakt uwe oppositie als stelselmatig in zooverre, dat gij u schijnt voorgenomen te hebben alleen de verkeerde handelingen der regering te bestrijden, geenszins de goede toe te juichen. Verre van mij en van zoo vele andere in rang en kennis boven mij verhevene Nederlanders, die ik daarover meermalen hoorde spreken, dat wij in deze misprijzing deelen zouden. Wij zien volstrekt niet in, waarom gij de goede en verstandige maatregelen der regering zoudt behoeven te roemen. Dit is evenmin noodzakelijk, als dat een ministerieel blad de verkeerde daden afkeurde. Hadt gij opentlijk aangekondigd, dat in uw blad *oordeelkundige verslagen* van de handelingen der regering gegeven zouden worden, en gij bleeft bij *oppositie*, dan kon men u beschuldigen van ongetrouwheid aan uwe beloften, althans van wispelturigheid in uwe voornemens. Nu gij echter noch omtrent het eene, noch omtrent het andere iets te voren bepaald hebt, is er niet de minste reden van beschuldiging. Indien gij als stelsel hadt aangenomen, *alle* daden der regering te zullen hekelen, ja! dan was uwe stelselmatige oppositie te laken. Zulks zou strijdig wezen met moraliteit, strijdig met gezond verstand. Eene regering, en bepaaldelijk *onze regering*, doet ook veel goeds; en om dit goeds als kwaad voor te stellens [illegible] verstand laten slapen. Nimmer echter hebben wij kunnen bemerken [illegible] uit dergelijke beginselen handeldet. Gij bestreedt steeds, wat u wezenlijk als verderfelijk voorkwam. Gij deedt zulks, — hiervan was elk regtschapen mensch overtuigd, — uit liefde tot het goede, en uw fijne redeneertrant gaf geen geringen klem aan uwe beweringen. Dat uwe subjectiviteit u wel eens iets als verkeerd heeft doen beschouwen, hetwelk toch in waarheid goed was, lijdt bijna geen twijfel. De mogelijkheid daarvan zult gij zekerlijk zelve toestemmen. *Errare humanum est.* Dit kan echter bij geenen weldenkenden Nederlander eene reden opleveren tot lastering, maar moet slechts aanleiding geven tot verstandige wederlegging. Op zoodanige wijze alleen kan de waarheid aan het licht komen, en om waarheid is het eener brave regering evenzeer als ieder braaf mensch te doen. Gá voort dus, ondoelmatige handelingen, zoo deze mogten plaats hebben, als zoodanig te leeren kennen en de regering zelve zal er u dank voor weten. Want: *cujus aures veritati clausae sunt, ut ab amico verum audire nequeat, hujus salus desperanda est.* (CICERO.)

's Gravenhage, 25 Augustus 1838.

Stedelijke Publicatiën.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Arnhem, in ervaring gekomen zijnde, dat het *reglement op het Reinigen der Schoorsteenen*, in de gemeente Arnhem, van den 18den Februarij 1826, door velen niet naar behooren wordt achtervolgd, en die reiniging of door verzuim verwaarloosd of door onkunde slechts ten deele bevorderd wordt;

Hebben noodig geoordeeld, ter voorkoming van Brand, een iegelijk, wien het aangaat, te herinneren aan den inhoud van voorschreven reglement.

En zal deze worden afgekondigd en aangeplakt ter plaatse, alhier gebruikelijk.

Arnhem, den 25sten Augustus 1838.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 26 Aug. 1 El 4 Palm 5 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 1 D.
Den 27 Aug. 1 El 5 Palm 5 Duim; gewassen 10 Duim; gevallen 0 D.

Waterhoogte voor Keulen.

27 Augustus, 7 voet, 3 duim.

Advertentiën.

Heden overleed, na eene korte ongesteldheid van eenige dagen, onze waarde Broeder *MATTHEUS VAN CALKER*, in den ouderdom van ruim 57 jaren.

DEVENTER,
den 23sten Augustus
1838.

Wed. *K. BUITENWERFF*,
geb. *VAN CALKER*.
T. VAN CALKER.

Eenige Kennisgeving.

NB. De affaires zullen op denzelfden voet en firma voortgezet worden.

Heden overleed alhier, aan een schielijk toegenomen verval van krachten, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, *FREDERIK BEIJERINCK, Oud Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat*, 1ste *Klasse, Ridder van den Nederlandschen Leeuw, in den ouderdom van ruim 72 jaren.*

ARNHEM,
den 25sten Augustus
1838.

J. CRIJNEN,
Wed. *F. BEIJERINCK.*

Wordt bekend gemaakt, dat het LANDGOED, *DE DOVEN*, gelegen in de gemeente *Wageningen* en gedeeltelijk in de gemeente *Rhenen*, in het breeder bij biljetten omschreven en geannonceerd, laatstelijk in de *Arnhemsche Courant* van den 14den Augustus, N°. 96, in de *Haarlemsche Courant* van den 16den Augustus, N°. 98, en in de *nieuwe Amsterdamsche Courant* (*Handelsblad*), van den 14den Augustus, N°. 2114, alle dezes jaars, is ingezet en voorloopig toegewezen, als volgt: N°. 1 op *f* 13,600. — N°. 2 op *f* 15,100. — N°. 1 en 2 in massa op *f* 29,005. — N°. 3 op *f* 1,300. — N°. 4 op *f* 900. — N°. 5 op *f* 250. — N°. 6 op *f* 5,000. — N°. 7 op *f* 4,000. — N°. 8 op *f* 4,300. — N°. 3, 4, 5, 6, 7 en 8 in massa op *f* 13,300. — en N°. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 en 8 in massa op *f* 42,300. — N°. 9 op *f* 4,000. — N°. 10 op *f* 4,500. — N°. 11 op *f* 3,500. — N°. 10 en 11 in massa op *f* 6,000. — en N°. 12 op *f* 950. — Eindelijk de generale massa op *f* 60,000.

Zullende de toeslag of finale toewijzing plaats hebben, *zonder beraad*, ten overstaan van de Notarissen *D. BEEK* en Mr. *H. B. VAN DAALEN*, op Dingsdag den vierden September eerstkomende, des namiddags ten drie ure, in het Logement *de Wereld*, te *Wageningen*, bewoond wordende door *J. W. REIJERS.*

Inmiddels informatien verkrijgbaar ten kantore van den Notaris *D. BEEK* voornoemd.

Verkooping van Vaste Goederen.

Ingevolge daaromtrent voorloopig reeds gedane aankondiging, zullen alnu, binnen *Zutphen*, in het *Nederlandsche Koffijhuis*, op Maandag den 10den September 1838, des namiddags om twee uren, in het openbaar worden ingezet, om 14 dagen later, zijnde Maandag den 24sten der gezegde maand, terzelfder ure en plaatse, (naar genoegen geldende) finaal te worden verkocht:

a. Het BUITENGOED, *den DENNENBOSCH* genaamd, bestaande in HEERENHUIS met annexe BOERENWONING en STAL, uitgestrekten TUIN met uitgelezene VRUCHTBOOMEN; voorts WANDELDREVEN, OPGAAND HOUT en verdere HOUTGEWASSEN, zoomede eenig BOUW- en WEIDELAND, te zamen groot ongeveer 6 Bunders en 75 Roeden.

b. Een HEERENHUIS, *VEELZIGT* geheeten, met bijbehoorenden TUIN, voorts WANDELDRE-

VEN, OPGAANDE BOOMEN en eenig HAKHOUT, te zamen groot ongeveer 3 Bunders en 33 Roeden, met het REGT eener halve WHARE in de Mark van *Angeren*.

c. Een BUITENVERBLIJF, *SCHOONOORD* genaamd, bestaande in HUIS, TUIN, eenig BOUWLAND en OPGAAND HOUT; te zamen groot 1 Bunder, 12 Roeden en 50 Ellen.

d. Een kamp BOUW- en WEIDELAND, *den Boedelhofskamp* geheeten, met bijbehoorende PEPPELEN BOOMEN en EIKEN; groot in 't geheel ongeveer 9 Bunders en 80 Roeden.

e. De AFGEDEELDE HELFT van een DENNENBOSCH, liggende tusschen *Zutphen* en *Gorssel*, aan den straatweg op *Deventer*, groot 3 Bunders en 56 Roeden.

VOORTS NOG:

f. Een HUIS en ERF, te *Zutphen*, in de Sprongstraat, V. 526, en 4 KLEINE HUIZEN, waarvan *twee* met STALLINGEN, in de Donkere steeg aldaar; voorkomende, deze laatsten, bij het Kadaster Sectie F. van No. 1865 tot en met 1870, No. 1877, 1878 en 1879.

[illegible] en *d*, allen aan en bij elkander alleraangenaamst en voordeeligst gelegen, vrij van overstrooming, en gunstig mede voor de Jagt, in de nabijheid der stad *Zutphen*, onder de gemeente van *Gorssel*, vlak aan en tusschen de straatwegen, scheidende van die stad zoo op *Deventer* als naar *Winterswijk*.

Van de perceelen *sub a. b. c.* en *d.* zal de veiling tevens geschieden *in Massa*; dan nog eene *afzonderlijke Massa* van de perceelen *a* en *d*; terwijl eindelijk het perceel *d* zal geveild worden zoowel voor *'t geheel* als in 2 *onderdeelen*.

Eerste onderdeel, groot ongeveer 4 Bunders, 97 Roeden en 60 Ellen.

Tweede onderdeel, groot 4 Bunders, 82 Roeden, en 40 Ellen.

Nadere informatiën, ten aanzien van alle de goederen en der veilconditien, zijn te bekomen bij de Notarissen *LULOFS* en *VAN LÖBEN SELS*, te *Zutphen*, die ook de briefjes van toegang ter bezigtiging der Buitengoederen zullen afgeven, welke bezigtiging na den 1sten September tot aan den verkoopdag zal kunnen plaats hebben telken Woensdag van 's voormiddags 11 tot 's namiddags 3 uren, op aanwijzing van *B. J. JANSEN*, op den *Dennenbosch*.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.